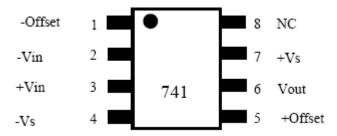
Mjerni postupak

Mjerna oprema

- a. Osciloskop
- b. Simetrični napon napajanja +/- 15 V
- c. Generator funkcijska
- d. Digitalni multimeter
- e. Op. poj. 741
- f. Otpornici 100Ω , $1 k\Omega$, $10 k\Omega$, $100 k\Omega$, $220 k\Omega$, $1M\Omega$

Op-poj 741 je chip u 8 pinskom DIL (dual inline) kučištu.Izglad kučišta prikazanje na Sl. 1. Ove je chip obično napajan koristeći ±15V izvore na pinovima 7 i 4. Moguće ga je doduše napajati koristeći i jednostruki izvor. supply..



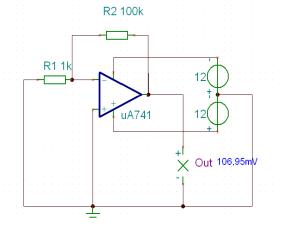
Sl 1. Kučište 741 op-poj

1. Mjerenje izlaznog i ulaznog napona pomaka

- a) Spojite sklop sa Sl 2. Pojačalo mora biti napajano simetričnim napajanjem. Ovdje se radi o neinvertirajućem spoju pojačala. Pri ovom mjerenju ulazi su uzemljeni.
- b) Izmjerite izlaz napon. To je ujedno i izlazni pomaka
- c) Ulazni se napon pojačala pojačala može se izračunati dijeljenjem izlaznog napona pomaka s pojačanjem pojačala (101).
- d) Zamijenite otpornika 100k s otpornikom 220k i ponovite to čke b) i d). Uočite da je pojačanje ovaj put 221.
- e) ponovite točke b) i c) s otpornikom 10 k otpornika
- f) Ispunite tablicu ispod.

Otpornik	Pojačanje	$\mathbf{U}_{\mathbf{iz}}$	$U_{ m uloff}$	%
10 K				
100 K				
220 K				

Sl 2. Spoj za mjerenje napona pomaka

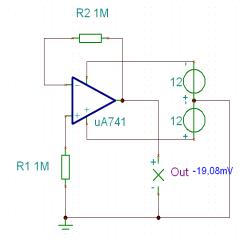


^{*} Vrijednosti napona prikazane na slikama su očekivane vrijednosti dobivene simulacijom SPICE modela sklopa

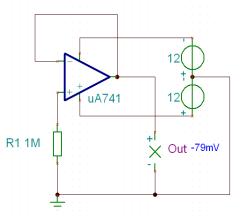
2. Mjerenje ulaznih struja i ulazne struje pomaka

- a) Spojite sklop sa Sl 3.
- b) Izmjerite napon na oba otpora od 1M.
- c) Izlazni je napon posljedica razlike padova napona koje ulazne struje I_{B+} i I_B stvaraju na otpornicima 1M.
- d) Koristeći ohmov zakon izračunaj struju pomaka $I_{\rm off}$.
- e) Spojite sklopove sa Sl 4.
- f) Izmjerite napon na otpora od 1M.
- g) Izlazni je napon posljedica pada napona koji ulazna struja I_{B+} stvaraju na otporniku 1M.
- h) Postavi otpornik 1m u negativnu povratnu vezu a neinvertirajući ulaz spoji na masu.
- i) Sad je izlazni napon posljedica pada napona koji ulazna struja I_{B-} stvaraju na otporniku 1M.
- j) Koristeći ohmov zakon izračunaj struje I_{B+} i I_{B-} za svaki spoj.
- k) Označi ulaznu struju I_{B^+} za otpornik spojen na neinvertirajući ulaz i I_{B^-} za otpornik spojen na invertirajući ulaz.
- 1) Ispunite tablicu ispod.

Mjerenje	$\mathbf{U}_{\mathbf{iz}}$	I_{B+}	I _B .	$I_{ m off}$	%
1.					
2.					
3.					
Izračun		_	_	_	_



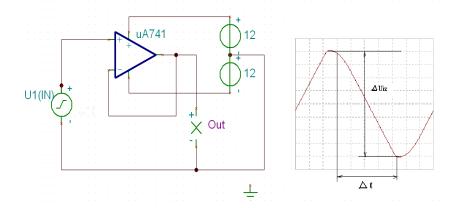
Sl 3. Spoj za mjerenje ulazne struje pomaka



Sl 4. Spoj za mjerenje ulazne struje $\mathbf{I}_{\mathbf{B}+}$

3. Mjerenje Slew Rate

- a) Spojite sklop prema Sl 5.
- b) Ovo je spoj s jediničnim pojačanjem pojačala (naponsko sljedilo).
- c) Spojite signal sinusnog valnog oblika na ulaz pojačala i podesite pomoću katodnog osciloskopa 2 V_{p-p} i frekvenciju 100 Hz na prvom kanalu katodnog osciloskopa.



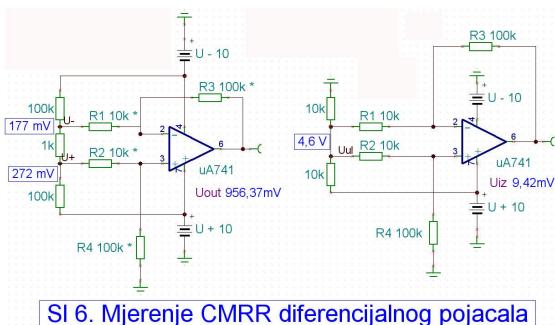
Sl 5. Spoj za mjerenje slew ratea

- d) Mijenjajte postepeno frekvenciju sinusnog signala od 100 Hz prema višim frekvencijama.
- e) Motrite izlazni napon pojačala na drugom kanalu katodnog osciloskopa.
- f) Uočite kad se počinje izobličavati u trokutasti signal (vidi Sl. 5)
- g) Izmjerite nagib izlaznog napona.

Slew rate =
$$SR = \triangle U_{iz} / \triangle t$$

4. Mjerenje faktora potiskivanja

- a) Spojite sklopove prema Sl 6.
- b) Ovo je spoj diferencijalnog pojačala*.



^{*}ibid

- c) Najprije spojite sklop prikazan lijevo na slici 6. U tom sklopu su na neinvertirajući i invertirajući ulaz dovedeni različiti naponi tako da je u tom slučaju moguće izmjeriti diferencijalno pojačanje pojačala.
- d) Izmjerite U+, U- i Uiz u tom spoju.
- e) Izračunajte

$$\mathbf{A_d} = \mathbf{U_{iz}} / (\mathbf{U_+} - \mathbf{U_-})$$

- f) Zatim spojite sklop prikazan desno na slici 6. U tom sklopu su na neinvertirajući i invertirajući ulaz dovedeni isti naponi tako da je u tom slučaju moguće izmjeriti zajedničko pojačanje pojačala.
- g) Izmjerite Uul i Uiz u tom spoju.
- h) Izračunajte

$$A_z = U_{iz} / U_{ul}$$

i) Odredite faktor potiskivanja prema formulama.

$$CMRR = A_d / A_z$$

CMRR(dB) = 20 log CMRR

j) Ispunite tablicu ispod.

	\mathbf{U}_{+}	U.	$\mathbf{U}_{\mathbf{ul}}$	$\mathbf{U}_{\mathbf{iz}}$	$\mathbf{A_d}$	$\mathbf{A}_{\mathbf{z}}$	CMRR	CMRR(dB)
1.								
2.								

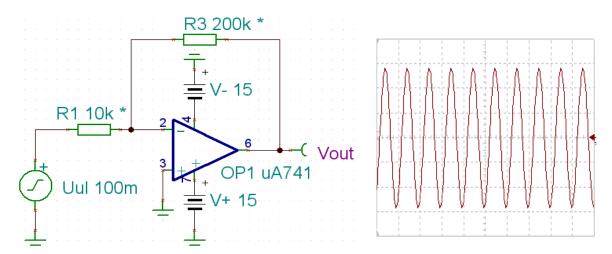
5. Mjerenje umnoška pojačanja i širine frekvencijskog opsega (Bandwith)

i

- a) Spojite sklop prema Sl 7.
- b) Realizirajte s raspoloživim otporima različita pojačanja prema donjoj tablici.
- c) Izmjerite nekom od poznatih metoda graničnu frekvenciju pojačala za različita pojačanja.
- d) Nacrtajte shemu mjernog spoja.



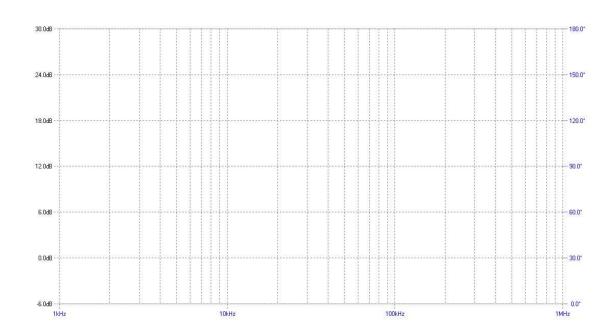
Ime i Prezime: Razredni odjel:



Sl 7. Shema za mjerenje umnoška pojačanja i širine frekvencijskog opsega

e) Ispunite tablicu ispod.

	A	fg	BW	%
1.	1			
2.	2			
3.	5			
4.	10			
5.	20			



Ime i Prezime: Razredni odjel: